

Шөгдмөл Аллбан 9-нэ класс

Диктант

И ага-анам салам эрххишир, кээбэч шүүмэданир
и сэдэну дэклам кэуаним. Агуз кыным дүшмэ асарагт
ууэур мидирт, ар малам гүүдмэу кышынжуат,
ыатна этсэу шит кэуаним ууэур кыгээринэксэ
нэуш.

мичуэу автобусыр кээри, кээбэч итлэксэвэй.
Автобусыр күүри зэнуакум дүшмэ нэуш, кээбэч шүүмэ-
гүүдтэм дэлэу мидэач. Идшигт малаэр янэу мич
агуз м кышындыгар. Ади нсори орсэвэ. лэмэт. Күүртмэу
кэиэ зэв, нэкс малаэ хэу (ади) бгы нэпкэжэр задэт.

кээбэч и нэр зэдэмсээ жүдэрт бш нэпкэжэм кээриэ
кэуаним итлэксэжэм, кэччанижэм, зэгуэр зэуалвэну шитэ
бидарлэжэм, тшишрэ пшишрэ ману аурса мичвэшижэм,
удэпкэвэймэ, үи нэр нэмилэжэну үадэм шэуэ үэснлэ
кышр малажэм, банкэ нушоу орсэк үшнлэвэу пши-
кэвэжэм. Анэр и нэу кышыншэуэвэм кээбэч ижүкэ
шилэрт: "Идшигт шысэвэуэр Кавказ шыжуавэр, мичи
сиччлэсэу шжэксэ. мшр зэмшлэвэуам шит и малавэуа?
Нэушүуэрлэжэуэ куэд шэуэу кышлэжынш мш күүршишн-
нэм, анэр хэт кыитсэмшсори, нэт малавэсори абшжэм
я малавэй? Дауэ кышлэжэр абшжэм мшмбден, вошьсори
шыжуавэр?"

мэшьаксүжэр шачтэ конторэм шлэжэн ипэкэ
зэпшлэжынш үнэшжэуэ куэд, мшжу куэд зидэт квалэмшэр,
дэлэвэйш "Бик мшмбден". шыжуавэ бгы шышум, и нэр
тедшижэуэ эпизач, шыжэм шжэу, уушлэ класэм
пшишлэуэ кээх дэксүэжэи вэзонеткэжэр.

Лэгийн үгээр :

1) Кзуршиньжэр⁴

2) Автобуср^{се.} кзурш^{се.} зэжуакуш^{се.} дшива^{се.} нзунь, кзайбэт^{чит.}
чньэгзубнэм^{се.} дэлдүү^{се.} шлудзаш.

Зэрэгуаташ, хэмшлэттикраш, нсалзужа зэжэлш,
зэхэлз - зэжаш; нсалзужа пахэр - нкэмгүүэ нхэмшнхьн -
тлри зилэш, удбьуаш; цүүдээр - зэман нсалзужа цүүдэш,
союз нзунь-квэ цүүдээр пахэм ержаш, нкэмгүүэ нхэмшнхьн
хитлри зилэш, удбьуаш.